

МОНІТОРИНГ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

MONITORING OF THE CURRENT STATE AND TRENDS OF THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

Метою статті є проведення моніторингу сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України. Здійснено групування основних індексів міжнародних рейтингів. Проаналізовано місце України у світових рейтингах. Визначено, що імплементація європейських та світових норм господарювання, зміни інституційної структури та правового забезпечення, адміністративно-територіальні трансформації та процеси децентралізації викликають необхідність формування нових підходів щодо дослідження показників соціально-економічного розвитку, які дали б можливість управляти, контролювати, прогнозувати, визначати величину впливу трансформаційних процесів на соціально-економічний розвиток України. Проведено динаміку основних макроекономічних показників держави. Визначено, що глобальний вимір напряму дослідження трансформації національної економіки на засадах дизайн-менеджменту пов'язаний із моніторингом сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України визначає роль та місце України на міжнародній арені у порівнянні із іншими країнами Європейського союзу та світу.

Ключові слова: моніторинг, національна економіка, світові рейтинги, дизайн-менеджмент, Європейський союз.

Целью статьи является проведение мониторинга современного состояния и

тенденций развития национальной экономики Украины. Осуществлено группировки основных индексов международных рейтингов. Проанализированы место Украины в мировых рейтингах. Определено, что имплементация европейских и мировых норм хозяйствования, изменения институциональной структуры и правового обеспечения, административно-территориальные трансформации и процессы децентрализации вызывают необходимость формирования новых подходов к исследованию показателей социально-экономического развития, которые позволили бы управлять, контролировать, прогнозировать, определять величину влияния трансформационных процессов на социально-экономическое развитие Украины. Проведено динамику основных макроекономических показателей государства. Определено, что глобальное измерение направления исследования трансформации национальной экономики на основе дизайн-менеджмента связан с мониторингом современного состояния и тенденций развития национальной экономики Украины определяет роль и место Украины на международной арене по сравнению с другими странами Европейского союза и мира.

Ключевые слова: мониторинг, национальная экономика, мировые рейтинги, дизайн-менеджмент, Европейский союз.

УДК 338.2

<https://doi.org/10.32843/bse.54-4>

Прокопенко Н.О.¹

здобувач

Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій

Prokopenko Natalia

Black Sea Research Institute of Economics and Innovation

The purpose of the article is to monitor the current state and trends in the national economy of Ukraine. The main indices of international rankings are grouped. Ukraine's place in world rankings is analyzed. It is determined that the implementation of European and world economic norms, changes in institutional structure and legal support, administrative-territorial transformations and decentralization processes necessitate the formation of new approaches to the study of socio-economic development indicators that would manage, control, forecast and determine the impact. transformation processes for the socio-economic development of Ukraine. The dynamics of the main macroeconomic indicators of the state is carried out. It is determined that the global dimension of the direction of research on the transformation of the national economy on the basis of design management related to monitoring the current state and trends of the national economy of Ukraine determines the role and place of Ukraine in the international arena compared to other European Union and world countries. Over the past five years of research, Ukraine has deteriorated in most world rankings. The exception is the ease of doing business index, which improved Ukraine's rating by 52 positions in 2019 compared to 2014. Ukraine's participation in the global ranking provides an opportunity to obtain an external relatively independent assessment and comparative characteristics of socio-economic development, on the basis of which it is possible to form priorities and determine development prospects. It is determined that the domestic dimension of the direction of the study of national economy transformation on the basis of design management involves monitoring the current state and trends of the national economy of Ukraine, characterizes patterns and trends of macroeconomic indicators and provides grounds for forecasting and further development. The complexity of Ukraine's socio-economic development during the decentralization reforms increased due to the beginning of military events in the east and the annexation of Crimea, as part of the economic potential was lost, part of the infrastructure was destroyed, the balance of production and consumption was disturbed and the financial crisis.

Key words: monitoring, national economy, world rankings, design management, European Union.

Постановка проблеми. Посилення глобалізаційних тенденцій викликає необхідність пришвидшення трансформаційних заходів і процесів в національній економіці, здійснення яких впливає на створення та інноваційне оновлення економічної, політичної та соціальної підсистем соціально-економічного розвитку, що впливає на формування позиції України у світових рейтингах держав.

Постійний збір, узагальнення та аналіз даних стосовно соціально-економічного розвитку країни необхідний для забезпечення можливості прий-

няття та виконання ефективних рішень на рівні державного управління. Важливо дотримуватися вимог до процесів збору, узагальнення та аналізу інформації, а саме: інформація повинна бути достовірною, точною, співставною та своєчасною, а у процесі узагальнення та аналізу необхідно постійно застосовувати елементи аналітичного та логічного контролю даних та результатів аналізу. Аналітичний контроль повинен забезпечувати перевірку аналітичних (арифметичних) операцій, а логічний повинен забезпечувати логічне або ек-

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8919-2114>

пертне порівняння результатів збору та аналізу інформації. Починаючи з етапу збору інформації, необхідно чітко дотримуватися цілей дослідження. Доцільно обмежуватися чітко виокремленою системою показників сформованою у відповідності до мети дослідження. Всі попередньо перераховані вимоги забезпечують релевантність інформаційного середовища, яка пояснюється відповідністю результатів дослідження бажаному результату або перш початково поставленим цілям.

Моніторинг соціально-економічного стану України являється об'єктом досліджень багатьох науковців, працівників міністерств і відомств тощо. Проте, імплементація європейських та світових норм господарювання, зміни інституційної структури та правового забезпечення, адміністративно-територіальні трансформації та процеси децентралізації викликають необхідність формування нових підходів щодо дослідження показників соціально-економічного розвитку, які дали б можливість управляти, контролювати, прогнозувати, визначати величину впливу трансформаційних процесів на соціально-економічний розвиток України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Значний внесок у вивчення сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України досліджено вітчизняними ученими, а саме Григор'єв Г.С., Косолапов В.Л., Колосов В.Є., Крамаренко І.С., Куцин І.М., Кириченко К.І., Іртищева І.О., Стройко Т.В., Стегней М.І., Сушко К.В., Морозов А.О., Федоренко В.Г., Чернова О.В. та інші. Однак постійні структурні трансформації потребують модернізації процесу моніторингу сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України.

Постановка завдання. Метою статті є проведення моніторингу сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Дослідження або моніторинг соціально-економічного розвитку полягає у безперервному та послідовному стеженні за соціально-економічними явищами і процесами та виявленні їх тенденцій зміни. Як і будь-яке дослідження, моніторинг соціально-економічного розвитку починається із процесів збору інформації або «сканування» характеристик об'єкту дослідження, що дає підстави вчасно виявити відхилення від планових показників [1].

Погоджуємося з думкою науковців, що «моніторинг у сучасних умовах виступає обов'язковим елементом системи управління від мікро– до макрорівня та забезпечує апарат управління необхідною інформацією для прийняття відповідних рішень, особливо враховуючи умови глобалізації національної економіки. Ефективність системи державного регулювання залежить від об'єктивної, неупередженої та своєчасної інформації щодо стану внутрішнього та зовнішнього

середовища, основні чинники якого мають відповідний вплив на національну економіку» [2].

У межах нашого дослідження трансформації національної економіки на засадах дизайн-менеджменту моніторинг сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України можливо здійснювати у двох напрямках:

1) напрямок глобального виміру, що визначає роль та місце України на міжнародній арені у порівнянні із іншими країнами Європейського союзу та світу;

2) напрямок внутрішньо-національного виміру, що характеризує закономірності і тенденції розвитку макроекономічних показників та дає підстави для визначення прогнозів і напрямків подальшого розвитку.

Участь України у глобальному рейтингуванні дає можливість отримати зовнішню відносно незалежну оцінку та порівняльну характеристику соціально-економічного розвитку, на підставі чого можливо формувати першочергові завдання та визначати перспективи розвитку. В першу чергу участь у міжнародних рейтингах важлива і корисна для самої України [3].

З метою висвітлення, осмислення та узгодження соціально-економічного розвитку країн світу формується та визначається багато міжнародних рейтингів країн, серед яких:

1. Індекс людського розвитку (ІЛР, англ. Human Development Index), який визначається представниками ООН та відображає рівень життя населення, ступінь задоволення потреб та дотримання прав людей. Основними незмінними складовими даного індексу є добробут населення, тривалість життя та освіта. У 2018 році Україна зайняла 88-му позицію рейтингу ІЛР, що на шість рівнів нижче відповідної позиції України у 2014 році. У 2019 році Україна посіла 88 позицію рейтингу ІЛР із загальної кількості 189 країн, що потрапили до рейтингу. «Збільшилася середня очікувана тривалість життя при народженні та середня кількість років навчання в школі, проте рівень життя в Україні досі низький» [4].

2. Глобальний індекс конкурентоспроможності (ГІК, англ. The Global Competitiveness Index), який визначається експертами Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) на підставі даних статистичних органів держав світу та із врахуванням відповідей респондентів, якими є керівники підприємств та установ. За рейтингом ГІК Україна у 2018 році посіла 83 позицію, що на 3 рівні краще ніж позиція України у відповідному рейтингу ГІК за 2017 рік та на 5 рівнів краще ніж позиція за 2014 рік. В 2019 році за рівнем ГІК Україна втратила ще дві позиції і опинилася на 85 рівні. За даними Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [5] за підсумками реформ 2020 року, Україна увійде до 40 перших держав світу рейтингу ГІК.

3. Індекс процвітання країн світу (ІП, англ. The Legatum Prosperity Index), який визначається британським Інститутом Legatum на основі даних досліджень, аналітичних звітів та результатів опитування по дев'яти категоріям: економіка, бізнес, уряд, освіта, здоров'я, безпека, свобода, соціальний капітал, екологія [6]. У 2018 році за рейтингом ІП Україна зайняла 70 позицію серед 149 країн світу, а у 2019 році опустилася аж на 96 місце із 167 країн світу. Згідно рейтингу ІП за 2019 рік «сильні сторони України – освіта (37 місце) та умови життя (69 місце), а слабкі – соціальний капітал, тобто міжособистісна довіра та довіра до інституцій (148 місце) та особиста безпека (145 місце)» [7].

4. Індекс легкості ведення бізнесу (ІЛБ, англ. Ease of Doing Business Index), який визначається Світовим банком та характеризує рівень простоти та комфортності ведення підприємницької діяльності в різних країнах. Для України ІЛБ у 2014 році відповідав 116 позиції серед країн світу, у 2018 році – 79 позиції, а у 2019 році – 64 позиції. За останній рік «покращились показники у 5 з 10 індикаторів, але у трьох категоріях вони не змінилися, а ситуація з податками та банкрутствами навіть погіршилася» [8].

5. Індекс соціального розвитку (ІСР, англ. Social progress imperative), який визначається

міжнародною компанією «Імператив соціального прогресу» із офісом розташованим у Вашингтоні та «дозволяє дати цілісну оцінку розвитку суспільства та визначити пріоритети для подальшого розвитку держави. Він базується на оцінці трьох основних напрямів: задоволення базових потреб, основи добробуту та можливості, використовуючи для цього 52 окремих показники. Кожен з них оцінюється як в абсолютних значеннях, так і у відносних – шляхом порівняння рівня розвитку країн із однаковим рівнем ВВП» [9; 10].

Таким чином, у системі міжнародних рейтингів країн можна виділити дві основні групи індексів: економічні (ГК, ІП, ІЛБ) та соціальні (ІЛР, ІСР). Важко провести чітку межу між цими двома групами індексів, адже їх компоненти часто стосуються як економічної, так і соціальної сфери. Групування основних індексів міжнародних рейтингів країн представлено на рисунку 1.

За останні п'ять років дослідження, у більшості світових рейтингів Україна погіршила свої позиції. Виключення становить індекс легкості ведення бізнесу, за яким відбулося покращення рейтингу України на 52 позиції у 2019 році порівняно із 2014 роком (рис. 2)

Таким чином, у світовому порівнянні можна констатувати погіршення соціально-економічної ситуа-

Рис. 1. Групування основних індексів міжнародних рейтингів

Джерело: узагальнено автором на підставі [5–10]

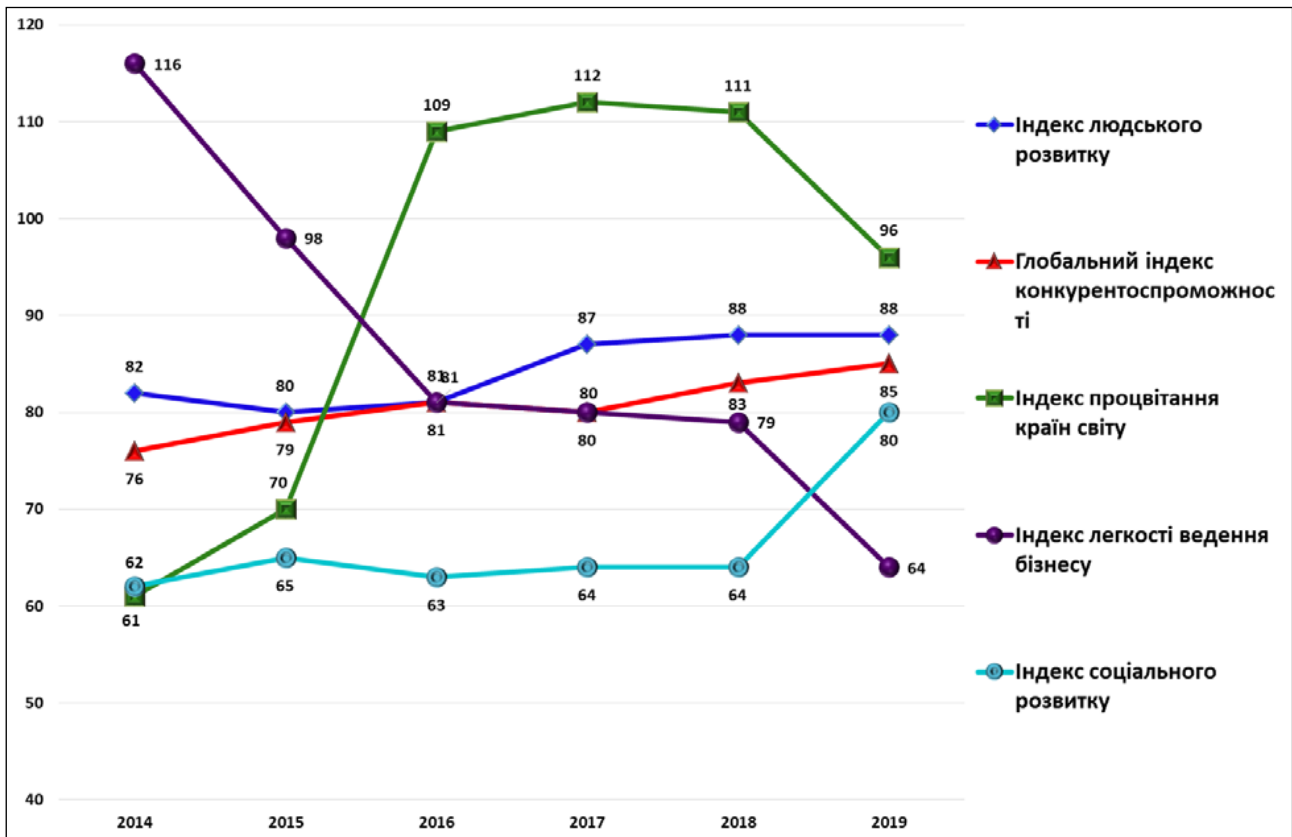

Рис. 2. Україна у світових рейтингах

Джерело: побудовано за даними [11]

ції в Україні за виключенням умов ведення бізнесу. Кириченко К.І. стверджує, що «для нашої країни їх абсолютні значення свідчать тільки про низький рівень розвитку економіки, соціальної незахищеності населення та непрозорості політичних процесів. У той же час основна роль міжнародних рейтингів та індексів для України повинна проявитись у характеристиці позитивних зрушень у державі й ефективності проведених реформ, а також підвищенні відповідальності перед світовою спільнотою вітчизняних органів державної влади. Це можливо досягти завдяки поступовому покращенню позицій України в межах всіх аналізованих міжнародних рейтингів та індексів, що, своєю чергою, повинно відбуватись завдяки переходу України на модель стійкого зростання. Водночас високий рівень ефективності реформ в Україні повинен досягатись тільки за рахунок трансекторального соціо-економіко-політичного взаємозв'язку» [12, с. 25].

Надію на покращення позицій України у світових рейтингах пов'язують не тільки із переходом до моделі стійкого зростання, а із переходом до виконання Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», мета якої «впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі», проектом Стратегії сталого розвитку України до 2030 та Цілями Сталого Розвитку [5; 13].

На покращення сприйняття України світовою спільнотою позитивно впливають окремі державні реформи та програми розвитку України, що спрямовані на дерегуляцію та розвиток підприємництва, оновлення влади, коригування судової та правоохоронної систем, децентралізацію управління та фінансових потоків, формування обслуговуючої функції фіскальних органів, створення орієнтованої на пацієнта системи охорони здоров'я, забезпечення енергетичної безпеки та популяризації України у світі.

Не применшуючи важливість всіх реформ та програм розвитку, як відбуваються в Україні, основною реформою можливо вважати децентралізацію, початок якої пов'язують із схваленням 01 квітня 2014 року Концепції реформування територіальної влади та місцевого самоврядування в Україні [14]. «Метою політики у сфері децентралізації були визначені:

- відхід від централізованої моделі управління в державі,
- забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні,
- реалізація у повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування» [15].

Складність соціально-економічного розвитку України періоду реформ децентралізації посилилася за рахунок початку військових подій на сході та анексією Криму, адже відбулася втрата частини економічного потенціалу, знищення частини інфраструктурного забезпечення, порушення балансу виробництва і споживання і як результат – фінансова криза.

Згідно даних Міністерства фінансів України та Державної служби статистики України (табл. 1), за період 2014-2019 роки спостерігається позитивна динаміка зростання основних макроекономічних показників. Зокрема ВВП збільшився на 2387,70 млрд дол. або на 150%, темп його зростання становить 2,5 рази. В середньому з кожним роком за досліджуваний період рівень ВВП збільшувався на 477,54 млрд дол. або на 20%. Прямі іноземні інвестиції збільшилися за досліджуваний період на 2,69 млрд дол. або на 656,1%, темп їх зростання становить 7,56 рази. В середньому з кожним роком за досліджуваний період рівень прямих іноземних інвестицій збільшувався на 0,538 млрд дол. або на 49,9%. Капітальні інвестиції збільшилися за досліджуваний період на 159,8 млрд грн або на 72,83%, темп їх зростання становить 1,7283 рази. В середньому з кожним роком за досліджуваний період рівень капітальних інвестицій збільшувався на 31,96 млрд грн або на 11,6%. Експорт товарів збільшився за досліджуваний період на 139,7 млн дол. або на 27,6%, темп його зростання становить 1,276 рази. В середньому з кожним роком за досліджуваний період рівень експорту товарів збільшувався на 27,94 млн дол. або на 5%. А імпорт товарів збільшився 94,7 млн дол. або на 20,5%. В середньому з кожним роком за досліджуваний період рівень імпорту товарів збільшувався на 18,94 млн дол. або на 4%.

Таким чином, аналіз динаміки основних макроекономічних показників дозволив зробити висновок про закономірність або тенденції їх зміни та

визначити прогностні значення на підставі отриманих ліній трендів. За досліджуваний період 2014-2019 роки валовий внутрішній продукт України демонстрував поступове зростання, і можливо передбачити, що на кінець 2020 року його значення буде 4472 млрд грн. Динаміка прямих іноземних інвестицій за досліджуваний період демонструє коливання, найнижчий рівень прямих іноземних інвестицій був у 2014 році і становив 0,41 млрд дол. США, що може бути пов'язано із початком військових дій на сході країни, найвищий рівень іноземних інвестицій спостерігався у 2016 році і становив 3,3 млрд дол. США, даного значення не вдалося досягти до кінця 2019 року. Проте, врахування всіх коливань потоків прямих іноземних інвестицій в Україну дало можливість передбачити, що на кінець 2020 року їх значення буде 3,5 млрд дол. США. Коливання експорту та імпорту України за 2014-2019 роки було не настільки суттєвим як розмір прямих іноземних інвестицій, що дало можливість з більшим рівнем достовірності передбачити, що на кінець 2020 року їх значення буде відповідно: експорт в розмірі 652,1 млрд дол. США, а імпорт в розмірі 561,6 млрд дол. США.

Висновки з проведеного дослідження. Визначено, що імплементація європейських та світових норм господарювання, зміни інституційної структури та правового забезпечення, адміністративно-територіальні трансформації та процеси децентралізації викликають необхідність формування нових підходів щодо дослідження показників соціально-економічного розвитку, які дали б можливість управляти, контролювати, прогнозувати, визначити величину впливу трансформаційних процесів на соціально-економічний розвиток України.

Визначено, що глобальний вимір напрямку дослідження трансформації національної економіки на засадах дизайн-менеджменту пов'язаний із моніторингом сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України визна-

Таблиця 1

Динаміка основних макроекономічних показників

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Абсолютний приріст 2019-2014	Темп зростання 2019/2014	Темп приросту 2019/2014, %
ВВП у фактичних цінах, млрд.грн	1586,9	1988,5	2385,4	2983,9	3560,6	3974,6	2387,70	2,50	150,0
Прямі іноземні інвестиції, млрд дол.	0,41	3,0	3,3	2,2	2,4	3,1	2,69	7,5609756	656,09756
Капітальні інвестиції у фактичних цінах, млрд.грн	219,4	273,1	359,2	448,5	578,7	379,2	159,8	1,72835	72,835005
Експорт товарів, млн дол. США	506,3	401,6	318,7	467,6	638,2	646,0	139,7	1,2759234	27,592337
Імпорт товарів, млн дол. США	347,0	259,3	331,9	414,3	446,6	556,3	94,7	1,205156	20,5156

Джерело: складено за даними Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України та Світової бази даних вартості бренду Brand Finance [16; 17]

чає роль та місце України на міжнародній арені у порівнянні із іншими країнами Європейського союзу та світу. За останні п'ять років дослідження, у більшості світових рейтингів Україна погіршила свої позиції. Виключення становить індекс легкості ведення бізнесу, за яким відбулося покращення рейтингу України на 52 позиції у 2019 році порівняно із 2014 роком. Участь України у глобальному рейтингуванні дає можливість отримати зовнішню відносно незалежну оцінку та порівняльну характеристику соціально-економічного розвитку, на підставі чого можливо формувати першочергові завдання та визначати перспективи розвитку.

Визначено, що внутрішньо-національний вимір напрямку дослідження трансформації національної економіки на засадах дизайн-менеджменту передбачає моніторинг сучасного стану та тенденцій розвитку національної економіки України характеризує закономірності і тенденції розвитку макроекономічних показників та дає підстави для визначення прогнозів і напрямків подальшого розвитку. Складність соціально-економічного розвитку України періоду реформ децентралізації посилилася за рахунок початку військових подій на сході та анексією Криму, адже відбулася втрата частини економічного потенціалу, знищення частини інфраструктурного забезпечення, порушення балансу виробництва і споживання і як результат – фінансова криза. аналіз динаміки основних макроекономічних показників дозволив зробити висновок про закономірність або тенденції їх зміни та визначити прогнозні значення на підставі отриманих ліній трендів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Морозов А. О., Косолапов В. Л., Колосов В. Є. Інформаційне і аналітичне забезпечення системи моніторингу. *Наук.-техн. інформація*. 2002. № 3. С. 18-23.
2. Григор'єв Г.С. Фінансово-економічний моніторинг в системі державного регулювання національної економіки. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 18. Частина 1. 2016. С. 60–65.
3. Чернова О.В., Сушко К.В. Місце України у глобальних економічних рейтингах. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 110–114.
4. Україна посередині рейтингу в Доповіді ПРООН про стан людського розвитку за 2019 р. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/presscenter/pressreleases/2019/ukraine-ranks-mid-table-in-undps-2019-human-development-report.html>
5. Указ Президента України Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
6. Індекс процвітання. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Індекс_процвітання
7. Україна посіла 96 місце у світовому рейтингу процвітання. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/11/26/654129/>

8. Рейтинг Doing Business. Укрінформ. Мультимедійна платформа іномовлення України. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2805261-rejting-doing-business-so-robiti-sob-naresti-obignati-bilorus.html>

9. Social progress imperative. URL: <https://www.socialprogress.org>

10. Індекс соціального розвитку. Сайт компанії Делойт. URL: <https://www.deloitte.com/ua/uk/footerlinks/newsroom/deloitte-research/social-progress-index.html>

11. Український інститут аналізу і менеджменту політики. URL: https://uiamp.org.ua/ukrayina-v-mizhnarodnih-reytingah?fbclid=IwAR0yFEhMYxGvXi-5IFsD SukhJUnx-Fm7IIKYk1f89wCf_k8kpdFhFetIpus

12. Кириченко К.І. Міжнародні рейтинги й індекси в системі оцінювання рівня соціальних, економічних і політичних трансформацій в Україні. *Управління розвитком*. 2017. №1-2. С. 18-26.

13. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

14. Про схвалення Концепції реформування територіальної влади та місцевого самоврядування в Україні: розпорядження КМУ від 01 квітня 2014 року №333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>

15. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу: аналітична доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2019.

16. Прямі іноземні інвестиції в Україну. Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>

17. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

18. Іртіщева І.О., Крамаренко І.С. Інвестиційна привабливість економіки: міжрегіональні асиметрії. *Регіональна економіка*. 2014. № 2(72). С. 84–95.

19. Irtyshcheva Inna, Kramarenko Iryna, Shults Svitlana, Boiko Yevheniia, Blishchuk Kateryna, Hryshyna Nataliya, Popadynets Nazariy, Dubynska Iryna, Ishchenko Olena and Krapyvina Daria. Building favorable investment climate for economic development. *Accounting*. 2020. Volume 6 Number 5. Pp. 773–780.

20. Kramarenko Iryna, Irtyshcheva Inna, Shults Svitlana, Stegney Marianna, Blishchuk Kateryna, Yevheniia Boiko, Nazariy Popadynets, Nataliya Samotiy, Lida Rogatina and Nataliya Hryshyna. An economic management system for sustainable development in black sea region. *Accounting*. 2020. Volume 6. Number 4. Pp. 387–394.

REFERENCES:

1. Morozov, A.A., Kosolapov, V.L. and Kolosov, V.E. (2002) Informacijne i analitychne zabezpechennja systemy monitoryngu [Information and analytical support of the monitoring system]. *Scientific and technical information*, no. 3, pp. 18–23.
2. Grigoriev, G.S. (2016) Finansovo-ekonomichnyj monitoryng v systemi derzhavnogo reguljuvannja nacional'noi' ekonomiky [Financial and economic monitoring in the system of state regulation of the national economy], *Scientific Bulletin of Kherson State University*, no. 18, part 1, pp. 60–65.

3. Chernova, O.V. and Sushko, K.V. (2017) Misce Ukraïny u global'nyh ekonomichnyh rejtyngah [Ukraine's place in global economic rankings]. *Economy and society*, no. 9, pp. 110–114.
4. Ukraïna poseredyni rejtyngu v Dopovidi PROON pro stan ljuds'kogo rozvytku za 2019 r [Ukraine in the middle of the ranking in the UNDP Report on the state of human development for 2019]. Available at: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/presscenter/pressreleases/2019/ukraine-ranks-mid-table-in-undps-2019-human-development-report.html> (accessed 01 June 2020).
5. Ukaz Prezydenta Ukrainy Pro Stratehiiu staloho rozvytku "Ukraina – 2020". Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
6. Indeks procvitannja [Prosperity index]. From Wikipedia, the free encyclopedia. Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Index_of_prosperit (accessed 01 June 2020).
7. Ukraïna posila 96 misce u svitovomu rejtyngu procvitannja [Ukraine ranked 96th in the world ranking of prosperity]. Economic truth. Available at: <https://www.althoughda.com.ua/news/2019/11/26/654129/> (Accessed 01 June 2020).
8. Rejtyng Doing Busines [Doing Busines Rating. Ukrinform]. Multimedia platform of foreign broadcasting of Ukraine. Available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2805261-rejting-doing-business-so-roboti-sob-naresti-obignati-bilorus.html> (accessed 01 June 2020).
9. Social progress imperative [Social progress imperative]. Available at: <https://www.socialprogress.org> (accessed 01 June 2020).
10. Indeks social'nogo rozvytku [Index of social development]. Deloitte website, available at: <https://www2.deloitte.com/en/en/footerlinks/newsroom/deloitte-research/social-progress-index.html> (accessed 01 June 2020).
11. Ukraïns'kyj instytut analizu i menedzhmentu polityky [Ukrainian Institute for Policy Analysis and Management]. Available at: https://uiamp.org.ua/ukrayina-v-mizhnarodnih-rejtyngah?fbclid=IwAR0yFEhMYxGvXi-5IFsSukhJUnx-Fm7IIKYk1f89wCf_k8kpdFhFetlpus (accessed 01 June 2020).
12. Kirichenko, K.I. (2017) Mizhnarodni rejtyngy j indeksy v systemi ocinjuvannja rivnja social'nyh, ekonomichnyh i politychnyh transformacij v Ukraïni [International ratings and indices in the system of assessing the level of social, economic and political transformations in Ukraine]. *Development management*, no. 1-2, pp. 18–26.
13. Cili Stalogo Rozvytku: Ukraïna. Nacional'na dopovid' 2017 [Sustainable Development Goals: Ukraine]. National Report 2017. Available at: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf (accessed 01 June 2020).
14. Pro shvalennja Koncepicii' reformuvannja terytorial'noi' vlady ta miscevogo samovrjaduvannja v Ukraïni [On approval of the Concept of reforming territorial power and local self-government in Ukraine]. Order of the Cabinet of Ministers of April 1, 2014 № 333-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (accessed 01 June 2020).
15. Decentralizacija vlady: porjadok dennyj na seredn'ostrokovu perspektyvu: analychna dopovid' [Decentralization of power: the agenda for the medium term: an analytical report] (2019). National Institute for Strategic Studies. Kyiv, Ukraine.
16. Prjami inozemni investycii' v Ukraïnu [Foreign direct investment in Ukraine]. Ministry of Finance of Ukraine. Available at: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/> (accessed 01 June 2020).
17. Derzhavna sluzhba statystyky [State Statistics Service]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 01 June 2020).
18. Irtyshcheva, I.O. and Kramarenko, I.S. (2014) Investycijna pryvablyvist' ekonomiky: mizhregional'ni asymetrii' [Investment attractiveness of the economy: interregional asymmetries]. *Regional economy*, no. 2(72), pp. 84–95.
19. Irtyshcheva Inna, Kramarenko Iryna, Shults Svitlana, Boiko Yevheniia, Blishchuk Kateryna, Hryshyna Nataliya, Popadynets Nazariy, Dubynska Iryna, Ishchenko Olena and Krapyvina Daria (2020) Building favorable investment climate for economic development. *Accounting*, volume 6, number 5, pp. 773–780.
20. Kramarenko Iryna, Irtyshcheva Inna, Shults Svitlana, Stegney Marianna, Blishchuk Kateryna, Yevheniia Boiko, Nazariy Popadynetsc, Nataliya Samotiy, Lida Rogatina and Nataliya Hryshyna (2020) An economic management system for sustainable development in the black sea region. *Accounting*, vol. 6, number 4, pp. 387–394.